

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 923/2024
03.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Милене Рашић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 2. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Горана Карадаревића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Панчеву 6К 877/2022 од 18.01.2024. године и Вишег суда у Панчеву Кж1 57/24 од 23.04.2024. године, у седници већа одржаној дана 03.09.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Горана Карадаревића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Панчеву 6К 877/2022 од 18.01.2024. године и Вишег суда у Панчеву Кж1 57/24 од 23.04.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву 6К 877/2022 од 18.01.2024. године, окривљени АА оглашен је кривим да је извршио кривично дело грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 2. Кривичног законика, за које му је изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 3 месеца и истовремено је одређено да се казна затвора неће извршити уколико окривљени у време проверавања од једне године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело и осуђен је на новчану казну у одређеном износу од 100.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико у датом року казну не плати, иста ће бити замењена казном затвора, тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Истом пресудом одлучено је о трошковима кривичног поступка.

Пресудом Вишег суда у Панчеву Кж1 57/24 од 23.04.2024. године, одбијене су као неосноване жалбе окривљеног АА и браниоца окривљеног, адвоката Сање Војинов

Петровић и пресуда Основног суда у Панчеву 6К 877/2022 од 18.01.2024. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Горан Карадаревић, због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 8) и 9) Законика о кривичном поступку и члана 439. тачка 1) и 2) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд усвоји као основан поднети захтев за заштиту законитости, правноснажне пресуде укине и списе предмета врати првостепенем суду на поновни поступак и одлучивање или да побијане пресуде преиначи, тако да окривљеног ослободи од оптужбе за дело које му је стављено на терет.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене наводи изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног наводи да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) и 9) ЗКП, с обзиром да је правноснажним пресудама окривљени оглашен кривим за радњу извршења која, за разлику од оптужног акта, не садржи наводе оптужног акта да је окривљени радио на „реконструкцији“ објекта, па изостављањем термина „реконструкција“ која представља објективне елементе бића кривичног дела из оптужног акта, суд није решио у целости предмет оптужбе, а са друге стране, због изостављања ове радње извршења која је елемент бића кривичног дела из члана 219а став 1. Кривичног законика и квалификујући ово дело тежом квалификацијом, суд је прекорачио оптужбу.

Овакве наводе изнете у поднетом захтеву за заштиту законитости Врховни суд је оценио неоснованим.

Најпре, битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП постоји уколико пресудом није потпуно решен предмет оптужбе, при чему се о непотпуно решеном предмету оптужбе може говорити само у ситуацији када суд уопште није донео одлуку о некој тачки оптужбе. Према налажењу Врховног суда, побијаном пресудом у потпуности је решен предмет оптужбе. Изостављање из чињеничног описа кривичног дела у изреци побијане пресуде чињеничних навода на које се захтевом указује, не значи да није решен предмет оптужбе и да је суд изостављањем „реконструкције“ учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП. Ово стога што је суд овлашћен да мења чињенични опис дела из оптужног акта и да га уподобљава чињеничном стању утврђеном током доказног поступка, уколико при томе остаје у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а из којих произилазе законска обележја одређеног кривичног дела, као што је и учињено у конкретном случају изостављањем радње „реконструкције“, која и не представља законско обележје кривичног дела грађење без

грађевинске дозволе из члана 219а став 2. Кривичног законика (КЗ), за које је иначе окривљени оптужен.

Осим тога, одредбом члана 420. став 1. ЗКП, прописано је да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници.

Из цитиране законске одредбе произлази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истовестности дела. Прекорачење оптужбе на штету окривљеног подразумева измену чињеничног описа дела, који је дат у оптужном акту додавањем нове радње извршења, односно веће криминалне воље окривљеног, на који начин се погоршава његов положај у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

По налажењу Врховног суда, иако стоји чињеница да је оптужним актом Основног јавног тужиоца у Панчеву КТ. бр. 265/2021 од 16.11.2022. године окривљеном стављено на терет да је извршио кривично дело из члана 219а став 2. КЗ односно грађење без грађевинске дозволе, при чему му је стављено на терет да је предметно дело извршио тако што је „као одговорно лице у правном лицу, као инвеститор започео радове на реконструкцији и доградњи стамбено пословног и доградњи пословног објекта...“, а првостепени суд га је огласио кривим да је ову радњу извршења предузео тако што је „као одговорно лице у правном лицу, које је инвеститор, започео радове на доградњи стамбено пословног и доградњи пословног објекта у Панчеву...“, на тај начин суд није прекорачио оптужбу, није повредио ни објективни, ни субјективни идентитет оптужбе, већ је само чињенично стање уподобио изведеним доказима.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац наводи да је побијаним пресудама учињена и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП јер радње које је окривљени предузео не представљају радњу извршења кривичног дела из члана 219а став 2 КЗ.

Врховни суд овакве наводе оцењује као неосноване.

Одредбом члана 219а став 2. КЗ прописано је да кривично дело грађење без грађевинске дозволе чини оно лице које је инвеститор или одговорно лице у правном лицу које је инвеститор објекта који се гради без грађевинске дозволе.

Из изреке првостепене пресуде произилази да је окривљени у време и на месту одређеном у изреци првостепене пресуде „у стању у коме је био способан да схвати значај свога дела и био способан да управља својим поступцима, као одговорно лице у правном лице које је инвеститор, започео радове на доградњи стамбено-пословног и доградњи пословног објекта у Панчеву...те је приликом инспекцијске контроле од стране грађевинског инспектора...утврђено да су...започети радови на доградњи постојећег стамбено-пословног објекта, при чему је формиран нови објекат приближних димензија...за које радове окривљени није прибавио решење о грађевинској дозволи надлежног градског органа којим се дозвољава извођење

наведених радова, као ни пројекат за грађевинску дозволу, при чему је био свестан свог дела и хтео његово извршење, а био је свестан да је његово дело забрањено“.

Имајући у виду да је окривљени кривично дело извршио као одговорно лице у правном лицу које је инвеститор и да је у изреци пресуде описан опсег и врста предузетих радова на доградњи стамбено пословног и пословног објекта, који су утврђени приликом инспекцијске контроле од 04.01.2021. године и који укључују и формирање новог објекта, као и да је одредбом члана 2. Закона о планирању и изградњи у ставу 1. тачка 15) одређено значење израза „доградња“ („...извођење грађевинских и других радова којима се изграђује нови простор ван постојећег габарита објекта, као и надзиђивање објекта, и са њим чини грађевинску, функционалну или техничку целину“), то из чињеничног описа кривичног дела у изреци побијане првостепене пресуде, према налажењу овог суда, произилазе сва законска обележја кривичног дела из члана 219а став 2. КЗ, па су супротни наводи браниоца оцењени као неосновани.

Део захтева у коме бранилац наводи да је учињена повреда кривичног закона из 439. тачка 1) ЗКП на тај начин што је у изреци наведено да је окривљени био „сподобан“ да схвати значај свога дела, нису били предмет оцене Врховног суда обзиром да се ради о очигледној техничкој грешци у куцању.

Сходно наведеном, првостепени суд је правилно применио кривични закон када је радње окривљеног описане у изреци првостепене пресуде правно квалификовао као кривично дело из члана 219а став 2. КЗ за које је окривљени и оптужен, па су оцењени као неосновани и наводи браниоца о учињеној повреди кривичног закона у смислу одредбе члана 439 тачка 2) ЗКП.

Из изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде кривичног законика на које се указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев за заштиту законитости одбио као неоснован и донео одлуку као у изреци пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**